Sygn. akt **OS 7/22**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.
w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Renata Majerowska**
Sędziowie: **r.pr. Beata Franus-Wyrwich - sprawozdawca**
r.pr. Teresa Silmanowicz

Protokolant: Joanna Kowalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…)r. sprawy ze skargi (…)reprezentowanej przez (…)– (…)oraz (…)– (…)na postępowanie radcy prawnego (…)na skutek zażalenia (…)reprezentowanej przez (…)– (…) oraz (…)– (…)z dnia (…)r. – doręczonego dnia (…)- od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt RD-(…)o odmowie wszczęcia dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 w zw. art. 438 pkt 2 w zw. z art. 297 § 1 pkt 1, 4 i pkt 5 Kodeksu postępowania karnego (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1375) oraz art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1166 ze zm.) uchylić w całości zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia (…)r., sygn. akt RD-(…)i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……
r.pr. Renata Majerowska r.pr. Beata Franus-Wyrwich r.pr. Teresa Silmanowicz

OS 7/22

Uzasadnienie

Dnia (…), do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęło zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia deliktu dyscyplinarnego przez radcę prawnego (…). W zawiadomieniu skarżąca (…), zawiadomiła o możliwości popełnienia deliktu dyscyplinarnego w postaci naruszenia przez radcę prawnego (…)godności zawodu poprzez stosowanie groźby w stosunku do Pracodawcy ((…)) oraz dokonanie zgłoszenia bezpodstawnych zarzutów co do rzekomych nieprawidłowości w Spółce do (…)oraz (…).

Skarżąca wskazała, iż zachowanie radcy prawnego jest niezgodne z zasadami etyki radcy prawnego oraz naruszające godność zawodu, gdyż radca prawny dopuścił się szeregu deliktów m.in. poprzez wszczęcie nielegalnego sporu zbiorowego, złożenie bezpodstawnego zawiadomienia do (…), bezpodstawne prowadzenie sporu zbiorowego o udostępnienie pomieszczeń, niewłaściwy sposób komunikacji z zarządem oraz pracownikami spółki. Zarzutem objęte zostało również złożenie przez radcę prawnego pozwu o wynagrodzenie przeciwko Spółce.

Skarżąca zarzuciła radcy prawnemu naruszenie ustawy o związkach zawodowych w zakresie informowania o liczebności związku oraz partycypacji.

Skarżąca wskazała, że zachowanie radcy prawnego należy uznać za naruszenie Kodeksu Etyki poprzez naruszenie godności zawodu radcy prawnego m.in. poprzez niewłaściwe zachowanie przy wykonywaniu czynności Przewodniczącego związku zawodowego w celu poparcia indywidualnych roszczeń pracownika (…). Taką samą ocenę skarżąca przypisała zachowaniu radcy prawnego, polegającemu na złożeniu skargi przeciwko (…)do (…), do (…), zachowaniu polegającemu na wszczęciu fikcyjnego sporu zbiorowego pomiędzy spółką, a związkami zawodowymi na tle pomieszczeń związkowych jak również sposobu komunikowania się przez radcę z zarządem Spółki.

(…)r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie postanowił odmówić wszczęcia dochodzenia w sprawie, z uwagi na brak znamion przewinienia dyscyplinarnego. W uzasadnieniu Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego zauważył, że (…)jest wpisany na listę radców prawnych przy OIRP w Lublinie, jednakże w Spółce (…) jest zatrudniony jako pracownik zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku (…)i pełni funkcję (…), natomiast nie wykonuje na rzecz Spółki zawodu radcy prawnego.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przeprowadził postępowanie wyjaśniające i uzyskał stanowisko radcy prawnego, będące repliką do stawianych mu zarzutów. Zastępca Rzecznika zauważył, że okoliczności będące przedmiotem skargi dotyczą wewnętrznych spraw Spółki.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie podniósł, że organy dyscyplinarne OIRP w Lublinie nie są właściwe do oceny zasadności działań podejmowanych przez związki zawodowe wobec spółki. Jednakże w ocenie Zastępcy Rzecznika, zachowanie radcy prawnego (…)nie wypełnia przesłanek deliktu dyscyplinarnego. W opinii Rzecznika, opisane przez Skarżącego okoliczności dotyczą tylko i wyłącznie wewnętrznych spraw Spółki, a zachowania opisane w zawiadomieniu nie świadczą o popełnianiu przez radcę prawnego deliktu dyscyplinarnego.

Na powyższe postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia (…)r., skarżąca, pismem z dnia (…)r., wniosła zażalenie, które wpłynęło do Okręgowej Izby Radców Prawnych w dniu (…)r.

Skarżąca zaskarżyła postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w całości, wskazując, że według niej, załączone do zawiadomienia dowody świadczą o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia deliktu dyscyplinarnego, o którym mowa w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Do zażalenia z dnia (…)r. zostały załączone nowe dowody, które mają wykazać fakt, iż skarżąca (Spółka) nie może powołać zespołu ds. taryfikacji stanowisk, z uwagi na uporczywy brak zgody ze strony radcy jako przewodniczącego (…)na treść regulaminu zespołu. Skarżąca wskazała, iż nie mogła wcześniej powołać tych dowodów, ponieważ powstały po złożeniu zawiadomienia.

W uzasadnieniu zażalenia skarżąca Spółka wskazała, iż radca prawny formułował wobec Spółki bezpodstawne i niemające oparcia w rzeczywistości zarzuty, dotyczące dopuszczenia się przez Spółkę utrudniania działalności związkowej oraz naruszenia wewnątrzzakładowych przepisów prawa pracy, poprzez stosowanie wobec pracodawcy groźby oraz dokonanie zgłoszenia nieprawidłowości do stosownych organów oraz wszczęcie niezgodnego z prawem sporu zbiorowego wskazując, iż zachowaniem tym radca prawny (…)naruszył godność zawodu oraz podważył jego prestiż jako zawodu zaufania publicznego. Skarżąca wskazała również, iż zachowanie to stanowiło zagrożenie dla dobrego imienia Spółki, a w konsekwencji dla jej interesów majątkowych i niemajątkowych.

W ocenie Spółki przedstawione w zawiadomieniu o możliwości popełnienia deliktu dyscyplinarnego oraz w zażaleniu działania radcy prawnego należy uznać za przejaw nadużycia wolności związkowej oraz bezpodstawną ingerencję w kształtowanie polityki

kadrowej i dobór kadr z uwzględnieniem kryterium należytego wykonywania obowiązków służbowych przez pracowników. Spółka zwróciła również uwagę na bezpodstawne wszczęcie przez radcę sporu zbiorowego w celu poparcia indywidualnych żądań pracowniczych.

Skarżąca spółka wskazała również, iż radca działając jako przewodniczący (…),zgłosił się do (…)z żądaniem publikacji stanowiska (…) wraz z uchwałą w radiowęźle Spółki. (…) żądał od Pracodawcy natychmiastowej publikacji stanowiska. Skarżąca zauważa, że podpisany przez radcę prawnego, jako przewodniczącego (…) dokument, zawierał naniesione przez radcę zmiany w treści, które miały na celu przyznanie prawa do udziału w posiedzeniach (…) także przedstawicielom niereprezentatywnych organizacji związkowych.

Skarżąca zarzuca również, iż radca prawny jako przewodniczący (…), zażądał od pracodawcy natychmiastowej publikacji treści uchwały w rozgłośni radiowej wraz z wprowadzonymi (naniesionymi) przez siebie poprawkami wbrew art. 73 ZUZP, który zakładał 14 dni kalendarzowych na rozpatrzenie wniosku. W ocenie skarżącej zawiadomienie przez radcę prawnego organów (…)o rzekomym naruszeniu przez Spółkę postanowień (…) jest bezpodstawne i nieuzasadnione. Świadczy ono o braku znajomości obowiązujących w Spółce przepisów wewnątrzzakładowych, przepisów prawa pracy, o roszczeniowej postawie radcy prawnego oraz o braku umiejętności prowadzenia dialogu ze Spółką na poziomie, jakiego należałoby wymagać od radcy prawnego.

Jak wynika z zażalenia z dnia (…)r., Spółka podjęła zakończoną sukcesem próbę polubownego rozwiązania sporu z organizacjami związkowymi, w tym w szczególności z (…), w zakresie zasad korzystania z zakładowej rozgłośni radiowej.

Skarżąca wskazuje również, iż z uwagi na polubowne rozwiązanie sporu pomiędzy Spółką a organizacjami związkowymi, złożone przez radcę prawnego zawiadomienie do (…)o możliwości popełnienia przez Spółkę czynu zabronionego w postaci utrudniania działalności związkowej poprzez jednorazową odmowę publikacji stanowiska (…) w rozgłośni radiowej, jest nieproporcjonalne i nacechowane złą wolą. Spółka podkreśla również, że działania podejmowane przez radcę prawnego istotnie godzą w dobre imię Spółki oraz stanowią zagrożenie dla jej interesów majątkowych i niemajątkowych.

Skarżąca wskazuje również, iż brak informacji o pełnej i prawidłowej liczebności Związku dot. łącznej liczby członków zrzeszonych oraz zatrudnionych, naraża Spółkę na szkodę finansową.

Skarżąca wskazuje, iż obecnie przed Sądem Rejonowym w (…), (…)toczy się postępowanie o stwierdzenie liczebności (…), którego Przewodniczącym jest radca prawny.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie, zważył co następuje:

Prowadzone postępowanie dyscyplinarne przeciwko radcy prawnemu ma przede wszystkim zmierzać do ustalenia, czy doszło do naruszenia przez radcę prawnego obowiązków nałożonych na niego przez obowiązujące przepisy, w szczególności przez ustawę z dnia 6 lipca 1982r, o radcach prawnych (t.j. Dz.U.2022.1166) oraz zasad zawartych w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego (Załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r.), a także czy i na ile naruszenie jest zawinione i w konsekwencji ewentualne wymierzenie winnemu jednej spośród skatalogowanych kar dyscyplinarnych.

W świetle opisanego stanu faktycznego, w ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie ustalenia poczynione przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego w dotychczas prowadzonym postępowaniu należy uznać za niewystarczające. Stosując odpowiednio przepis art. 297 § 1 pkt. 1,4 i 5 kodeksu postępowania karnego, należy uznać, że nieprzeprowadzenie wyczerpującego postępowania dowodowego, w szczególności brak ustosunkowania się do zarzutów dotyczących: stosowania groźby wobec pracodawcy, dokonywania bezpodstawnych zgłoszeń co do rzekomych nieprawidłowości w Spółce do odpowiednich organów oraz wszczęcia niezgodnego z prawem sporu zbiorowego, nie pozwala na wyjaśnienie, czy doszło do naruszenia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, a tym samym stwierdzenia uchybień o charakterze dyscyplinarnym. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy ocenie zgromadzonego materiału dowodowego, nie dokonał jej w sposób wnikliwy, pozwalający na wszechstronną, wyczerpującą ocenę. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jest niepełny, dlatego zarzuty skarżącej skierowane do wydanego postanowienia, zasługują na podzielenie.

Należy uznać, że w zaskarżonym postanowieniu Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego nie odniósł się w prawidłowy sposób do zarzutów podniesionych przez Skarżącą w skardze. W uzasadnieniu postanowienia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, iż radca prawny, jako (…)pełnił funkcję newralgiczną, a być może często dla pracodawcy funkcję „dokuczliwą”.

Postanowienie wydane przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego powinno w sposób wyczerpujący wskazywać motywy bezzasadności zarzutów skargi, natomiast rozpoznanie zarzutów w sposób wybiórczy uniemożliwia Sądowi Dyscyplinarnemu ocenę, czy doszło do popełnienia przez radcę prawnego deliktu dyscyplinarnego. W zaskarżonym postanowieniu

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego nie odniósł się w prawidłowy sposób do zarzutów skarżącej zawartych w skardze. Nierozpoznanie wszystkich zarzutów oznacza, że naraża się na zarzut niewyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy, które mogą mieć wpływ na wynik postępowania, to jest odmowy wszczęcia dochodzenia. Odniesienie się do zarzutów strony nie może mieć charakteru „sygnalnego". Chodzi bowiem o to, by zastępca rzecznika dyscyplinarnego, w sposób wyczerpujący i jawny wskazał stronie motywy, które w jego ocenie stanowią o ich bezzasadności.

Wobec braku wszechstronnej analizy zebranego materiału dowodowego, w ocenie Sądu Dyscyplinarnego, należało podjąć czynności celem kompleksowego wyjaśnienia sprawy. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego winien raz jeszcze rozpoznać zebrany w sprawie materiał dowodowy celem wyjaśnienia stanu faktycznego, w szczególności odnieść się do sformułowanych przez skarżącą zarzutów oraz dołączonych do zażalenia nowych wniosków dowodowych. W ocenie Sądu Dyscyplinarnego ze szczególnym uwzględnieniem należy wyjaśnić okoliczności złożenia przez radcę prawnego informacji co do liczebności związku zawodowego, którego przewodniczącym jest Radca prawny (…). Na rozprawie w dniu (…)roku przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym, pełnomocnik Skarżącej oświadczyła, że cyt. „Działacz związkowy (…) Nie może składać nieprawdziwych oświadczeń o liczebności związku zawodowego". Ponadto wskazała, że jak jej się wydaje, postępowanie sądowe w sprawie ustalenia liczebności związku zawodowego zostało zakończone.

W ocenie Sądu Dyscyplinarnego uzasadnienie postanowienia z dnia (…)r. jest lakoniczne i nie wskazuje powodów, dla których Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego postanowił odmówić wszczęcia dochodzenia w przedmiotowej sprawie. W związku z powyższym Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego powinien uzupełnić zebrany w sprawie materiał dowodowy, co może przyczynić się do dogłębniejszego wyjaśnienia i ustalenia stanu faktycznego. Z drugiej strony, ustalenia poczynione przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego, oparte w głównej mierze na stanowisku radcy prawnego (…)z (…)r., winny być skonfrontowane z innymi źródłami dowodowymi, mogącymi wyjaśnić wątpliwości, których dotychczasowe postępowanie nie rozwiało.

Działalność związkowa winna odbywać się z poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów i nie może naruszać dóbr pracowniczych. W ramach działalności związkowej nie można składać fałszywych oświadczeń o liczebności związku zawodowego, jak również grozić innym pracownikom postępowaniami sądowymi. Należy podkreślić, iż pomimo, że radca prawny (…)nie wykonuje w Spółce czynności zawodowych radcy

prawnego, to obowiązany jest dbać o godność zawodu również w działalności publicznej jak i w życiu prywatnym, a tym bardziej przy pełnieniu funkcji (…). Odpowiedzialnością dyscyplinarną objęte jest więc postępowanie sprzeczne z godnością zawodu radcy prawnego także przy wykonywaniu innych czynności niż zawodowe. *„Godność zawodu polega na poszanowaniu tożsamości społecznej – w kontekście ról społecznych oraz norm etyki i cech charakterystycznych danego zawodu."* (Cyt. Tomasz Jaroszyński Komentarz do Kodeksu Etyki Radcy Prawnego). Radca prawny, decydując się na wykonywanie zawodu radcy prawnego, zobowiązany jest do szczególnej dbałości o zachowanie godności zawodu we wszelkiej działalności, nie tylko zawodowej, ale i w życiu prywatnym, czy w działalności społecznej.

Zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, mając na uwadze powyższe, a także wagę zgłaszanych zarzutów, nie przesadzając o końcowym rozstrzygnięciu prowadzonego postępowania, należy podjąć czynności celem pełnego wyjaśnienia, czy doszło do naruszenia przepisów ustawy o radcach prawnych oraz Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zakresie zgłaszanych zarzutów.

Z przytoczonych względów Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie orzekł jak w sentencji postanowienia.

Pouczenie: Niniejsze postanowienie jest ostateczne i nie przysługuje od niego środek odwoławczy – art. 426 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (Dz.U.2022.1166 t.j).

Przewodniczący:	Członkowie:	
…….	……	…….
r.pr. Renata Majerowska	r.pr. Beata Franus-Wyrwich	r.pr. Teresa Silmanowicz